

YÖNETİM KURULU BAŞKANI NURETTİN ÖZDEBİR- Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli Meclis üyeleri, basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi şahsım ve Ankara Sanayi Odası Yönetim Kurulu adına saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, davetimizi kabul ettiğiniz için size teşekkür ediyor, Oda Meclisimize hoş geldiniz diyorum efendim.

Değerli Meclis üyeleri, yılın ikinci çeyreğindeki ekonomik büyüme, beklentileri de aşarak yüzde 10,3 oldu. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış gayri safi yurt içi hasıla değeri de bir önceki döneme göre yüzde 3,7 arttı. Böylelikle Türkiye, Singapur ve Tayvan'ın arkasından Çin'le birlikte en yüksek hızla büyüyen ülke oldu. Eğer yılın üçüncü çeyreğinde yüzde 7 büyür ve yılın son çeyreğinde hiç büyümese bile yıllık büyüme yüzde 7 olacaktır. Büyüme eğer yüzde 7 olursa, reel olarak ekonomi 2008 yılının da üzerine çıkmış olacaktır. Ben şahsen büyümenin bunu da aşacağını tahmin ediyor, yüzde 18'e ulaşacağını söylüyorum.

Değerli Meclis üyeleri, sanayi üretiminde kriz öncesi seviyelere dönmüştür. Temmuz ayında sanayi üretimi bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 8,6 artmıştır. Alt sektörlerde, madencilikte üretim yüzde 3 azalırken, imalat sanayinde yüzde 9 ve elektrik, gaz, buhar üretim ve dağıtımda yüzde 10 artmıştır. Takvim etkisinden arındırılmış endeks 2010 yılı Temmuz ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 8,9 mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış sanayi üretim endeksi ise, bir önceki aya göre binde 3 artış göstermiştir. Ara malı imalatı endeksi, Mayıs 2008 değerini yakalamıştır. İmalat sanayi endeksi, Ağustos-2008 değerine çok yaklaşmıştır. Küresel ekonomideki olumsuzluklara rağmen dış ticaret göstergeleri de düzelmeye devam ediyor. Temmuz ayında 2009 yılının aynı ayına göre ihracat yüzde 6 artarak, 9,6 milyar dolar, ithalat yüzde 25 artarak 16 milyar, dış ticaret açığı da yüzde 69 artarak 3,8 milyar dolardan, 6,4 milyar dolara ulaşmıştır. 2009 Temmuz ayında yüzde 71 olan ihracatın ithalatı karşılama oranı, 2010 Temmuz ayında yüzde 60'a gerilemiştir. Temmuz ayı itibariyle 12 aylık ihracatımız 110 milyar dolar, 12 aylık ithalatımız 165 milyar dolara ulaştı. Dış ticaret açığındaki artışla birlikte, cari işlemler açığımız da hızla artmaktadır. Ocak-Temmuz döneminde cari açık 24 milyar doları aşmıştır. Bu tutar, yıl sonuna kadar 40 milyar dolara ulaşacak,

hatta aşacaktır. Küresel likidite olduğu içinde bu açığın finansmanında bir sorun görülmemektedir. Ancak cari işlemler açığının sıcak parayla karşılanması, cari işlemler açığının finansman kalitesinin bozulmakta olduğunu da göstermektedir. Ancak ben bu durumun da kısa süreli olacağını, doğrudan yabancı sermaye yatırımlarının da bir süre sonra artacağını umuyorum.

Değerli Meclis üyeleri, işsizlikteki düşüş de devam etmektedir. 2010 yılı Haziran döneminde Türkiye genelinde işsiz sayısı, geçen yılın aynı dönemine göre 518 bin kişi azalarak 2 milyon 751 bin kişiye düşmüştür. İşsizlik oranı ise, 2,5 puanlık azalışla yüzde 10,5 olmuştur. Mevsim etkilerinden arındırılmış işsizlik oranı ise, 0,2 puanlık azalışla yüzde 11,7 olmuştur. Bu oranlar yüksek olmakla birlikte, işsizlikte de kriz öncesi oranlara geri döndüğümüzü göstermektedir. İşsizlikte daha fazla düşüş için başta kıdem tazminatı olmak üzere, her zaman sözünü ettiğimiz yapısal sorunların üzerine gitmek, iş gücü piyasasına esneklik getirmek ve iş gücünün niteliğini yükseltmek zorundayız.

Değerli Meclis üyeleri, ekonomik veriler, Türkiye için krizin bittiğini göstermektedir. Merkez Bankası Başkanımız da geçenlerde bunu resmen açıkladı. Ancak gelişmiş ülkeler için aynı şeyi söyleyemiyoruz. Amerika Birleşik Devletleri'nde ekonomi yavaşlamakta, Avrupa Birliği'ndeki borç sorunu devam etmektedir. Gelişmiş ülkelerdeki belirsizlikler, önümüzdeki dönemde küresel şoklara karşı hazırlıklı olmamızı gerektirmektedir.

Sayın Bakanım, aramızda olmanızı fırsat bilerek, size yaşadığımız bazı sorunları anlatmak istiyorum. Maden işletmeleri ve sanayi kuruluşlarını işletmeye alabilmek için çok sayıda bakanlıktan, valilikten, belediyeden, başta ÇED olmak üzere birçok izin almamız gerekmektedir. Uzun zamana, yoğun emeğe ve önemli maliyetlere yol açan izinler, sektör karşıtları tarafından maliyetsiz olarak ve sadece bir dilekçeyle dava konusu yapılabilmektedir. Bu durum, yatırımcıların işini bir kenara bırakıp yıllarca davalarla uğraşmasına sebep olmaktadır. İdari Yargılama Usul Kanunundaki istisnai hüküm, genel hükümmüş gibi uygulanmakta ve yürütmeyi durdurma talepli açılan davalarda davacıdan hiçbir zaman teminat alınmamaktadır. Bu durum, yatırım ortamını olumsuz etkilemekte, yeni yatırımların ve yabancı

sermayenin önünü tıkamaktadır. Bu sorunun çözümü için dava açma yetkisi, harç ve teminatları konusunda yeni bir düzenleme yapılması gerekir. Bu kapsamda doğrudan zarar ziyan ilişkisi olmayan kişi ve kurumların açtıkları davalarda farklı bir dava harcı uygulanmalı, ayrıca davalının maruz kaldığı maddi ve manevi kayıpları karşılayacak kadar teminat istenmelidir. İdari Yargılama Usulü Kanunda yapılacak değişikliklerle yürütmeyi durdurma talepli açılan davalarda mutlak suretle teminat alınması hükmü getirilmeli, istisna hali kaldırılmalıdır. Böylelikle davacının dava açma hakkı da davalının yatırım yapma hakkı da sorunmuş olur.

Sayın Bakanım, sanayiciler, özellikle madenciler tarafından alınmış tüm idari izinler dava konusu edilmekte ve idari yargı organlarınca bu izinler bilirkişi görüşleri doğrultusunda karar verilerek iptal edilmektedir. İdari mahkemeler, bilirkişi raporlarına dayanarak karar vermektedir. Uygulamada ise, kimin hangi konuda gerçekten uzman olduğuna ilişkin bir kriter bulunmamaktadır. Bu nedenle seçilen bazı kişiler konu hakkında yeterli bilgi ve tecrübeye sahip olmadıkları halde bilirkişilik yapabilmektedirler. Bu nedenle ciddi sorunlar yaşanmaktadır. Bu sorunun çözümü için öncelikle madencilik konusunda ihtisas mahkemelerin oluşturulmasının ve kimlerin hangi konularda bilirkişilik yapabileceğine dair bir düzenlemenin yapılması gerekmektedir. Biz Odalar olarak her dönem çeşitli alanlarda bilirkişi seçiyor ve bu bilirkişi listelerini adliyeye gönderiyoruz. Ancak bizden hiçbir bilirkişi çağrılmıyor. Sadece profesyonel bilirkişiler kullanılıyor. Dolayısıyla, bilirkişilik uygulamasından sadece madencilik olarak değil tüm iş dünyası olarak da şikayetçiyiz.

Sayın Bakanım, özellikle istimlak davalarında organize sanayi bölgeleri olarak kamu yararı kararı alıp arazi istimlakı yapıyoruz. Bu bilirkişilik müessesinden son derece mağdur oluyoruz. Biz idare olduğumuz için kanunlara saygılı olmak ve uymak mecburiyetindeyiz. Ama karşı tarafların daha başka esneklikleri var. Bu, inanıyorum ki kamunun da ortak sorunu olsa gerek. Bu nedenle bilirkişilerin niteliklerinin belirlenmesinde ve hangi esaslara göre seçilmesi gerektiği hususunda sektörün ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin görüşünün de alınmasının çok yararlı olacağını düşünüyoruz.

Sayın Bakanım, işverenlerin, özellikle çok sayıda işçi çalıştıran sanayicilerin rahatsız oldukları bir husus, çalışanlar ile işveren arasında bir anlaşmazlık çıktığında yargı organları ve bürokratlar tarafından her zaman çalışanın mağdur olduğu, işverenin ise her zaman hak yiyen ve zulmeden tarafmış gibi değerlendirilmesidir. Bu nedenle sanayicilerimiz, iş yerine zarar veren, verimsiz çalışan veya iş huzurunu bozan bir işçinin iş hakkını feshedememektedirler. Biz bu konulara yargı organlarının daha objektif ve hakkaniyete uygun bir biçimde önyargısız bakmalarını, adaleti temsil eden heykeldeki kadın gibi gözleri bağlı karar almalarını bekliyoruz.

Sayın Bakanım, mahkemelerimizin iş yükü hızla artmaktadır. 1999-2008 döneminde ülkemizdeki hakim sayısı yüzde 10 artarken, mahkemelere gelen dava sayısı yüzde 34 artmış, böylelikle hakim başına düşen dava sayısı yüzde 21 artmıştır. Bir hakim, yılda yaklaşık 1000 davaya bakmaktadır. Bu altından kalkılabilir bir yük değildir. 2008 yılında mahkemelerdeki 6 milyonu aşkın davanın yüzde 38'i karara bağlanamayarak sonraki yıla devretmiştir. Davalar uzamakta, adaletin tecellisi gecikmektedir. Ombudsmanlık sistemiyle mahkemelerimizin üzerindeki yükünün azalacağını umuyoruz. Bizler de odalar olarak, hakemlik yapabilir ve ombudsmanlık sistemine katkı sağlayabiliriz.

İş hayatını düzenleyen, çağın gereklerine uygun, yeni Türk Ticaret Kanunu çıkarılması ve çağın gereklerine uygun düzenlemelerin yapılmasıyla adalet sistemimizdeki yükün daha hafifleyeceğini umuyoruz.

Sayın Bakanım, Bakanlığınızda yargı reformu çalışmalarının devam ettiğini ve biraz önce değindiğim sorunları çözmeyi hedeflediğinizi biliyoruz. Ancak yargı reformu stratejisi eylem planında birçok çalışmanın tamamlanma zamanının belirtilmediği, ucunun açık olduğu görülmektedir. Özellikle acil sorunların giderilmesi için bu çalışmaların takvimlendirilmesi yerinde olacaktır diye düşünüyoruz.

Anayasa değişikliği, referandumda halkın çoğunluğu tarafından kabul edilmiştir. Bu değişikliklerin gerektirdiği düzenlemeler, endişeleri de izale edecek bir biçimde bir an önce yapılmalıdır.

Değerli Meclis üyeleri, Ankara Sanayi Odası olarak düzenlediğimiz Ankara Sanayi Fuarını 1 Ekim’de açıyoruz. Fuar 5 gün sürecek. Fuara öncelikle savunma sanayine yönelik üretim yapan ve yapabilecek kabiliyeti olan yan sanayiciler katılıyor. Bu yan sanayicilerimiz, hem ana yüklenicilere, hem de yurt dışı üreticilere ve alıcılara imkan ve kabiliyetlerini gösterme imkanı bulacaktır. Türk Silahlı Kuvvetleri Lojistik Komutanlığı ve Ankara Sanayi Odası işbirliğiyle gerçekleştirdiğimiz Türk Silahlı Kuvvetleri 2. Malzeme Sergisi de aynı gün açılıyor ve 10 gün sürecek. Bu malzeme sergisinin düzenlenmesi, Odamız tarafından önerilmiş ve ilk sergi Deniz Kuvvetleri tarafından Ostim’de düzenlenmişti. Serginin sonucu olarak, binden fazla parçanın, yerli üretiminin gerçekleştirildiğini öğrendik. Bu başarıları nedeniyle sanayicilerimizi kutluyoruz. Şimdiki sergi ise, Kara Kuvvetleri, Hava Kuvvetleri, Deniz Kuvvetleri Komutanlıkları, Jandarma Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı katılmaktadır. Sergide 7345 adet malzeme sergilenecektir. Bu malzemelerin toplam alım tutarı 1 milyar dolarlık bir potansiyel taşımaktadır. Temennimiz bu tür potansiyelin tamamının Türk sanayicileriyle karşılanmasıdır. Sanayimizin bunu yapabilecek gücü vardır.

Sözlerime burada son verirken tüm sanayicileri, hem sergiyi, hem de fuarı gezmeye devam ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.